

[Undervisningsministeren.]

Forsøget, vil være til Stede i Arbejdsgiverkredse hele Landet over.

Jeg tror — og det har jeg mange Beviser for —, at Arbejdsgiverne er stærkt interesserede i, at de unge har noget at fylde deres Fritid med, noget, som kan optage deres Sind; de bliver ikke ringere Arbejdere, tværtimod, ved at være optaget ogsaa af andre Ting. Og naturligvis er det af afgørende Vigtighed, at Forældrene forstaaer, hvor nyttigt det er, at deres Børn deltager i en Undervisning som denne. Og jeg vil mene, at med den Interesse, dette Forslag har mødt i Rigsdagen og i Offentligheden Landet over, er der Baggrund for at tro, at denne Skole nu kan rejses med en Tilslutning, som kan blive Indledning til en Ungdomsskoleundervisning i meget betydeligt Omfang for den Gruppe af unge, for hvem der hidtil ikke har været nogen egentlig Undervisning. Jeg tror, det vil være en meget nyttig Tidens Gerning, om vi gennem denne Lovgivning kunde række disse unge en hjælpende Haand.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Henry Hansen: Jeg tillader mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling eller Afstemning
vedtoges dette Forslag.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Efterskoler.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1413).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Efterskolernes Tilskudsordning har hidtil været ganske forskellig fra Højskolernes, idet Efterskolernes Tilskud bestaar i et Grundtilskud paa 100 Kr. pr. Kursusmaaned og et Elevtilskud af 7 Kr. pr. Kursusmaaned for hver Elev. En saadan Tilskudsordning begunstiger de store Skoler og tager intet Hensyn til Skolernes virkelige Udgifter til Bygninger, Lærertilskud o. s. v.,

der for de smaa Skoler maa være større pr. Elev end for Skoler med mange Elever.

I Ungdomsudvalget har ogsaa dette Spørgsmaal været drøftet, og det foreliggende Forslag er i det store og hele i Overensstemmelse med Ungdomsudvalgets Forslag. Jeg er enig med Ungdomsudvalget i, at den for Efterskolerne for Tiden gældende Ordning, som for Højskolernes Vedkommende allerede blev forladt i 1902, ikke er heldig, fordi den ikke tager tilstrækkeligt Hensyn til de mindre Efterskoler. Man maa jo erindre, at Efterskolerne i højere Grad end Højskolerne er Egnsskoler, der fortrinsvis søges af Elever fra det nærmeste Opland, og mange af de mindre Efterskoler — særlig paa Fyn — er paa naturlig Maade knyttet sammen med en Friskole og støttes af den samme mindre Kreds som Friskolen.

Ved det foreliggende Forslag tilsigtes der nu ved § 6 indført samme Tilskudsregler for Efterskolerne som for Højskolerne, foruden Grundtilskud altsaa Tilskud til Lærertilskud, Bygninger og Undervisningsmateriel, og desuden gives der i Forslaget samme Regler for Statslaan som for Højskolerne. Denne Ligestilling er saa meget mere naturlig, som der findes mange indre og ydre Lighedspunkter mellem de to Skoleformer, og for Nødvendigheden af en forbedret Tilskudsordning taler i det store og hele de samme Hensyn, som er kommet frem under Drøftelsen af Højskoleloven.

Den eneste væsentlige Forskel fra Højskolernes Tilskud bliver, at Lærertilskuddet højst kan beregnes af en Lønning, der svarer til Gennemsnitslønnen for Lærere ved Mellem- og Realskoler efter Lærertilskudslovens § 35, som med de nuværende ekstraordinære Tillæg kan anslaaes til omkring 5 400 Kr., og at der ikke ydes Alderstillæg som til Højskolelærere. Derimod foreslaas der ydet Tilskud til Forstanderens Løn som Lærer, da Forstanderens Lærertilskudsordning særlig ved de mindre Efterskoler har større Omfang end ved Højskolerne.

Da mange Efterskoler er knyttet til en anden Skoleform, navnlig en Friskole eller en Højskole, er der i Forslagets § 7 indsat en Bestemmelse, som skal forebygge, at der i saadanne Tilfælde bliver Tale om dobbelt Tilskud til de samme Udgifter.

Der foreslaas i § 3 en mindre Forhøjelse af Elevernes Antal som Betingelse for Tilskud, nemlig til 10 Aarselever (svarende til 15 Elever paa Kursus) for selvstændige Efterskoler og til 8 Aarselever (svarende til 12 Elever paa Kursus) for Efterskoler, der drives sammen med en Friskole, medens der hidtil kun har været forlangt 10 Elever